

Тема уроку: Людина, що пережила війну...
Незавершена історія

Стікер 4. *Пам'ять про загиблих*

ДЖЕРЕЛО 1. Думка публіциста

Київський публіцист, дослідник історії України Сергій Грабовський пропонує політикам, урядовцям і науковцям розділити пам'ятники воїнам Другої світової війни на дві категорії: пам'ятники, збудовані над могилами загиблих, і такі, які прославляють тоталітаризм. «Це – пам'ятники на цвинтарях і пам'ятники, сказати б, у центрах міст, з танками, якоюсь грандіозною тоталітарною символікою і так далі. Друга категорія – суто тоталітарні, не надмогильні пам'ятники. Саме такі треба ліквідувати, оскільки вони вшановують не полеглих бійців, а тоталітаризм. Що стосується пам'ятників, які стоять на могилах, або на меморіальних комплексах чи братських могилах, то їх безумовно слід берегти. Але при цьому треба обдумати написи! Адже написи, сказати б, дуже часто не зовсім правдиві», – пояснив фахівець у розмові з Радіо Свобода.

Пам'ятники тим, хто загинув на війні, жодною мірою не можна руйнувати.
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/BHVQxR>.

ДЖЕРЕЛО 2.

На братских могилах не ставят крестов,
И вдовы на них не рыдают.
К ним кто-то приносит букетик цветов
И Вечный огонь зажигает.
Здесь раньше вставала земля на дыбы,
А нынче гранитные плиты.
Здесь нет ни одной
персональной судьбы –
Все судьбы в единую слиты.

В. Висоцький – актор, співак, композитор. 1964 р.

ДЖЕРЕЛО 3.

Німеччина, яка розв'язала [...] найбільш криваву війну сучасності, відзначає [...] її завершення без зайвого шуму, але з почуттям глибокої гідності. І зовсім не тому не влаштовують тут пишних заходів, що вважають їх недоречними у країні, що прогнала. Німеччина, навпаки, вважає 8 травня днем визволення. Визволення від нацизму, тоталітаризму, тавра держави-загарбника. І щиро вдячна тим, хто дозволив їй розпрощатися з ідеями націонал-соціалізму, покінчити з якими у самих не було ні сил, ні бажання. Просто громадяни Німеччини та її керівництво вважають непотрібними всілякі паради й надмірний пафос. Проводяться заходи, що мають, в основному, поминальний характер. Німці в жодному разі не мають наміру забувати про те, яке зло заподіяли свого часу народам Європи. На континенті за 6 років загинуло не менше 50 мільйонів осіб, з них 8 мільйонів - самих німців. Не мають наміру вони забувати і про тих, хто приніс їм звільнення. Пам'ятники радянським солдатам-визволителям ніхто в Німеччині не оскверняє, за ними доглядають, а в травневі дні – несуть квіти і схиляють перед ними коліна. Більше того, закликають не забувати і тих, хто загинув у концентраційних таборах. Серед майже 5 з половиною мільйонів радянських військовополонених звідти не вийшло більше половини. Про те, щоб не забувати цих людей в Німеччині, здається, дбають більше, ніж на батьківщині жертв.

Німеччина відзначає річницю визволення від нацизму. – [Електронний ресурс]. –
Режим доступу: <https://goo.gl/оТQHJn>.